

Oceny działalności parlamentu, prezydenta, Trybunału Konstytucyjnego, policji i Kościoła

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W sondażu zrealizowanym w pierwszej połowie stycznia¹, poza działalnością parlamentu i prezydenta, o którą pytamy co miesiąc, sprawdziliśmy ponadto opinie o funkcjonowaniu Trybunału Konstytucyjnego, policji i Kościoła katolickiego.

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

W stosunku do pomiaru z grudnia ubiegłego roku minimalnie ubyło respondentów negatywnie oceniających izbę niższą parlamentu i oceniających pozytywnie izbę wyższą. Zadowolenie z pracy posłów wyraża obecnie co czwarty badany (24%), a senatorów – niemal co trzeci (29%, spadek o 2 punkty procentowe). Z kolei z dezaprobatą o działalności Sejmu wypowiada się sześciu na dziesięciu Polaków (61%, spadek o 2 punkty), a Senatowi – blisko połowa (48%).

TABELA 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany XII '20 – I '21
		2019		2020												2021	
		XI	XII	I	II	III	V/VI	VI	VII	VIII	IX	X	X/2	XI	XII	I	
w procentach																	
Sejm	Dobra	45	37	34	35	37	31	34	35	36	30	31	19	19	24	24	0
	Zła	39	47	50	50	47	55	53	51	50	52	53	67	68	63	61	-2
	Trudno powiedzieć	16	16	16	15	16	14	13	14	14	18	16	14	13	13	15	+2
Senat	Dobra	39	40	35	38	35	32	34	38	36	36	35	28	31	31	29	-2
	Zła	35	30	37	39	44	50	48	42	44	40	43	54	49	48	48	0
	Trudno powiedzieć	26	30	28	23	21	18	18	20	20	24	22	18	20	21	23	+2

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (368) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

– wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),

– wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,

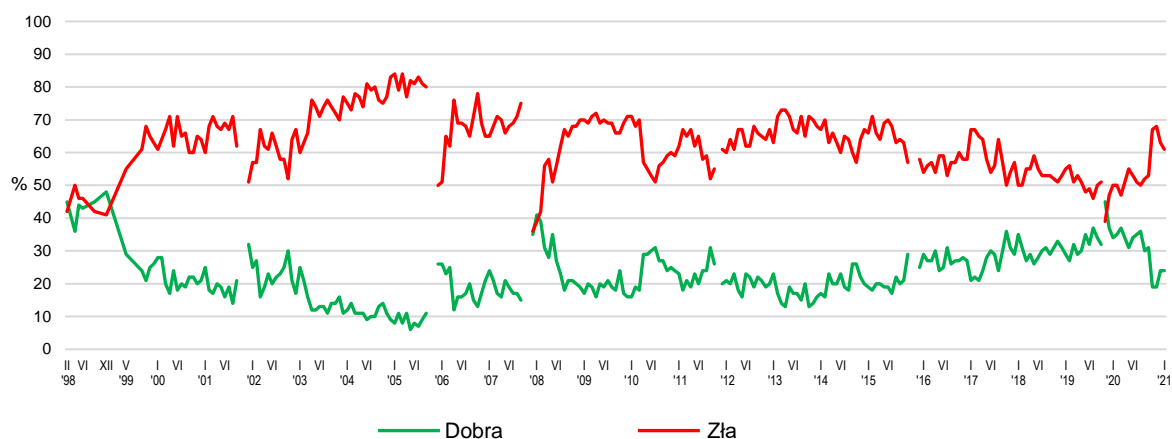
– samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 4 do 14 stycznia 2021 roku na próbie liczącej 1150 osób (w tym: 44,1% metodą CAPI, 42,8% – CATI i 13,1% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

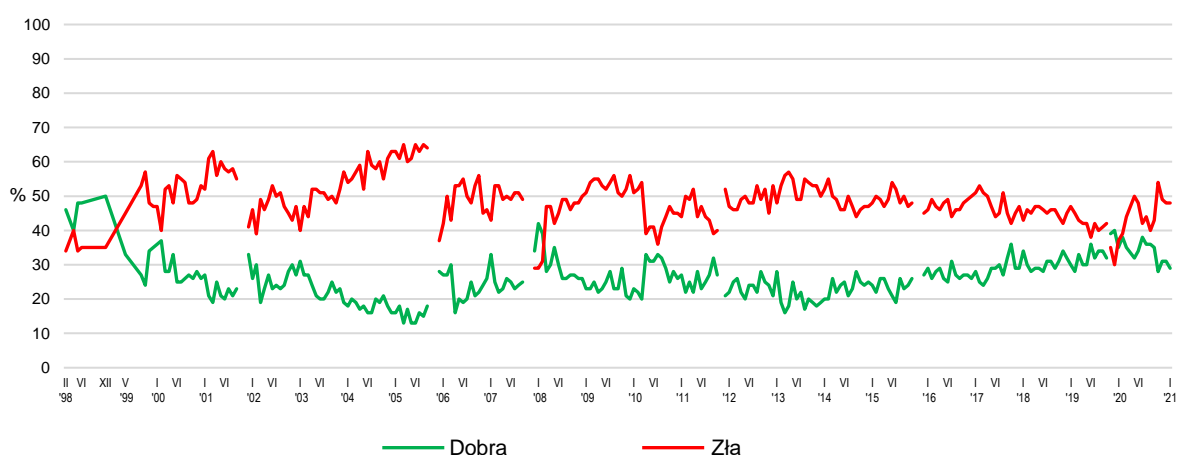
CBOS

RYS. 1. Oceny działalności Sejmu

CBOS

RYS. 2. Oceny działalności Senatu

Działalność izby niższej parlamentu wyraźnie lepiej od innych oceniają badani popierający Prawo i Sprawiedliwość, deklarujący prawicową orientację polityczną, zaangażowani w praktyki religijne, zwłaszcza uczestniczący w nich kilka razy w tygodniu, a ponadto respondenci powyżej 54 roku życia, mający wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz ankietowani z gospodarstw domowych o niskich lub przeciętnych dochodach przypadających na osobę (od 1000 zł do 1999 zł). Poziomem opinii negatywnych wyróżniają się natomiast zwolennicy pozostałych uwzględnionych w analizie ugrupowań politycznych, szczególnie Koalicji Obywatelskiej, Lewicy i Polski 2050 Szymona Hołowni, badani o poglądach lewicowych i – w mniejszym stopniu – centrowych, nieuczestniczący w praktykach religijnych lub robiący to sporadycznie (kilka razy w roku), a także respondenci poniżej 45 roku życia, mieszkający w dużych (100 000 – 499 999 ludności) i największych miastach (500 000 i więcej ludności), mający wyższe wykształcenie, a także przedstawiciele kadry kierowniczej, specjaliści,

technicy i średni personel, pracownicy administracyjno-biurowi, robotnicy niewykwalifikowani, osoby uzyskujące najwyższe dochody *per capita* (3000 zł i więcej) oraz niezadowoleni z własnej sytuacji materialnej (zob. tabelę 2 i tabelę aneksową 1).

TABELA 2

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Sejmu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	65	20	15
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	14	77	9
Lewica*	7	90	2
Polska 2050 Szymona Hołowni	7	87	7
Koalicja Obywatelska	6	92	2
Niezdecydowani, na kogo głosować	10	64	26
Niezamierzający głosować	13	65	21

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

Zadowolenie z pracy senatorów relatywnie często wyrażają zwolennicy KO, Lewicy i Polski 2050, badani określający swoje poglądy polityczne jako lewicowe, mieszkańcy dużych i największych miast, respondenci mający wyższe wykształcenie, kadra kierownicza i specjaliści oraz średni personel i technicy, osoby uzyskujące wysokie dochody *per capita* (2000 zł i więcej). Z kolei poziomem ocen negatywnych wyróżniają się ankietowani popierający Konfederację lub PiS, źle sytuowani, pracownicy prywatnych gospodarstw rolnych (w tym rolnicy), usług i robotnicy (wykwalifikowani i niewykwalifikowani) oraz respondenci najbardziej zaangażowani w praktyki religijne (zob. tabelę 3 i tabelę aneksową 2).

TABELA 3

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Senatu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	60	32	8
Lewica*	51	39	10
Polska 2050 Szymona Hołowni	40	39	20
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	28	53	18
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	25	57	18
Niezdecydowani, na kogo głosować	22	39	39
Niezamierzający głosować	17	54	29

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

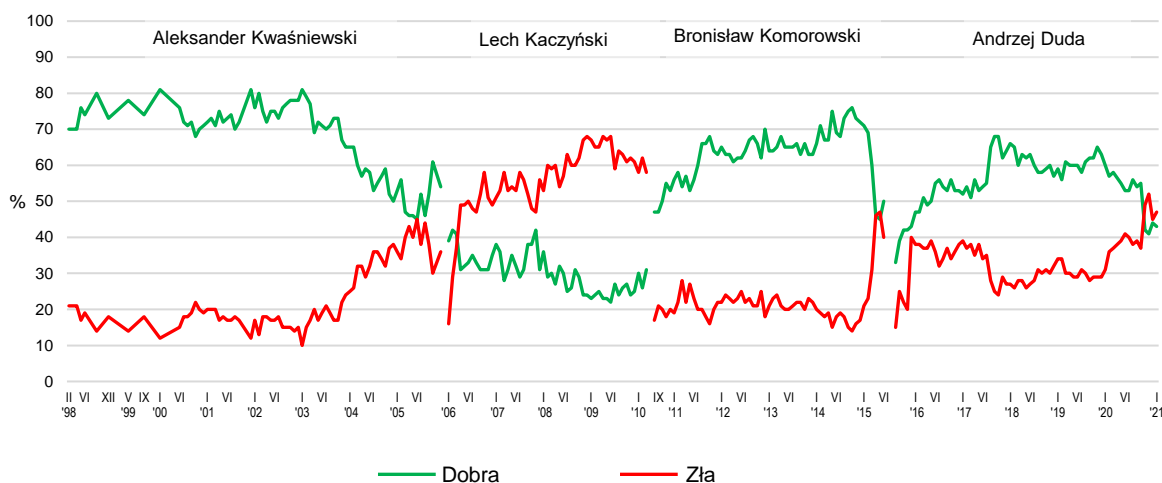
Minimalnie gorsze niż przed miesiącem są opinie o działalności głowy państwa. W styczniu pozytywnie o prezydenturze Andrzeja Dudy wypowiada się ponad dwie piąte badanych (43%, spadek o 1 punkt procentowy), a niezadowolone z niej wyraża niemal co drugi (47%, wzrost o 2 punkty).

TABELA 4

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany XII '20 – I '21
	2019		2020												2021	
	XI	XII	I	II	III	V/VI	VI	VII	VIII	IX	X	X/2	XI	XII	I	
	w procentach															
Dobra	65	63	60	57	58	55	53	53	56	54	55	42	41	44	43	-1
Zła	29	29	31	36	37	39	41	40	38	39	37	49	52	45	47	+2
Trudno powiedzieć	6	8	9	7	5	6	6	7	6	7	8	9	7	11	10	-1

CBOS

RYS. 3. Oceny działalności prezydenta

Z uznaniem o działalności głowy państwa najczęściej wypowiadają się potencjalni wyborcy PiS, identyfikujący się z prawicą, zaangażowani w praktyki religijne, szczególnie uczestniczący w nich kilkakrotnie w tygodniu, a także badani w wieku 55 lat i starsi, mieszkańcy wsi, respondenci mający wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe, pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych, w tym rolnicy, uzyskujący dochody *per capita* poniżej 2000 zł. Z kolei głosy krytyki zauważalnie częściej niż przeciętnie pojawiają się w elektoratach Lewicy, Polski 2050 i KO, wśród osób o poglądach lewicowych, nieuczestniczących w praktykach religijnych, a także wśród respondentów mających mniej niż 45 lat, zwłaszcza najmłodszych badanych (18–24 lata), mieszkańców dużych i największych miast, osób najlepiej wykształconych, przedstawicieli kadry kierowniczej, specjalistów oraz techników i średniego personelu (zob. tabelę 5 i tabelę aneksową 3).

TABELA 5

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	94	2	4
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	26	67	7
Koalicja Obywatelska	11	83	6
Polska 2050 Szymona Hołowni	11	85	5
Lewica*	5	90	5
Niezdecydowani, na kogo głosować	33	53	14
Niezamierzający głosować	39	42	18

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

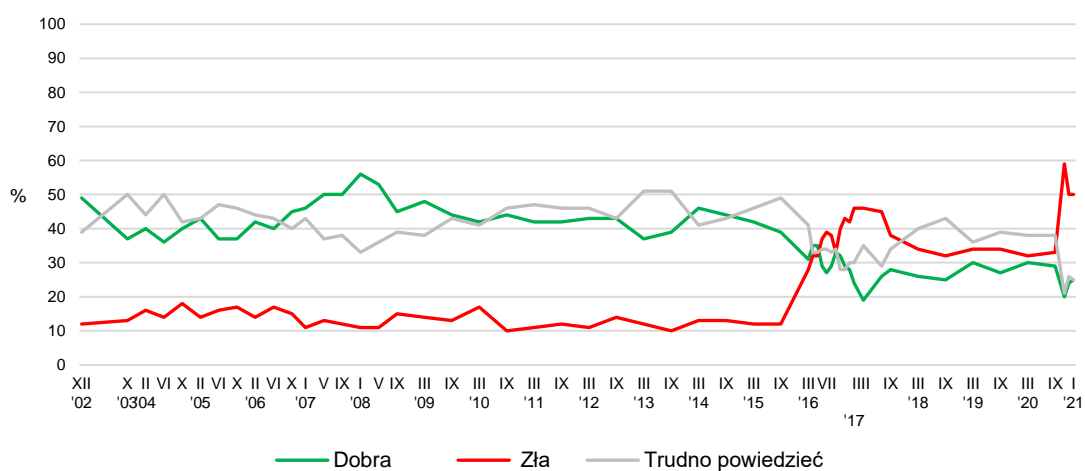
Od grudnia ubiegłego roku nie uległy zmianie notowania Trybunału Konstytucyjnego. Pozytywnie o działalności TK wypowiada się obecnie co czwarty badany (25%), a co drugi ma o niej złą opinię.

TABELA 6

Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego	Wskazania respondentów według terminów badań																		Zmiany XII '20 - I '21
	2016					2017				2018		2019		2020				2021	
	VIII	IX	X	XI	XII	I	III	VII	IX	III	IX	III	IX	III	IX	XI	XII	I	
Dobra	29	33	32	29	28	24	19	26	28	26	25	30	27	30	29	20	24	25	+1
Zła	38	33	40	43	42	46	46	45	38	34	32	34	34	32	33	59	50	50	0
Trudno powiedzieć	33	34	28	28	30	30	35	29	34	40	43	36	39	38	38	21	26	25	-1

CBOS

RYS. 4. Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego

Dobrej ocenie działalności TK sprzyja poparcie dla PiS, prawicowe poglądy, zaangażowanie, zwłaszcza duże, w praktyki religijne, starszy wiek (65+) i wykształcenie zasadnicze zawodowe. Natomiast złymi opiniami o tej instytucji najbardziej wyróżniają się zwolennicy KO, ugrupowania Szymona Hołowni i Lewicy, badani deklarujący lewicową orientację polityczną, nieuczestniczący w praktykach religijnych oraz mieszkańcy największych miast, respondenci najlepiej wykształceni, uzyskujący najwyższe dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym i niezadowoleni z własnej sytuacji materialnej (zob. tabelę 7 i tabelę aneksową 4).

TABELA 7

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	61	13	26
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	28	60	12
Polska 2050 Szymona Hołowni	6	88	6
Lewica*	5	83	12
Koalicja Obywatelska	4	89	7
Niezdecydowani, na kogo głosować	11	54	35
Niezamierzający głosować	15	46	38

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI POLICJI

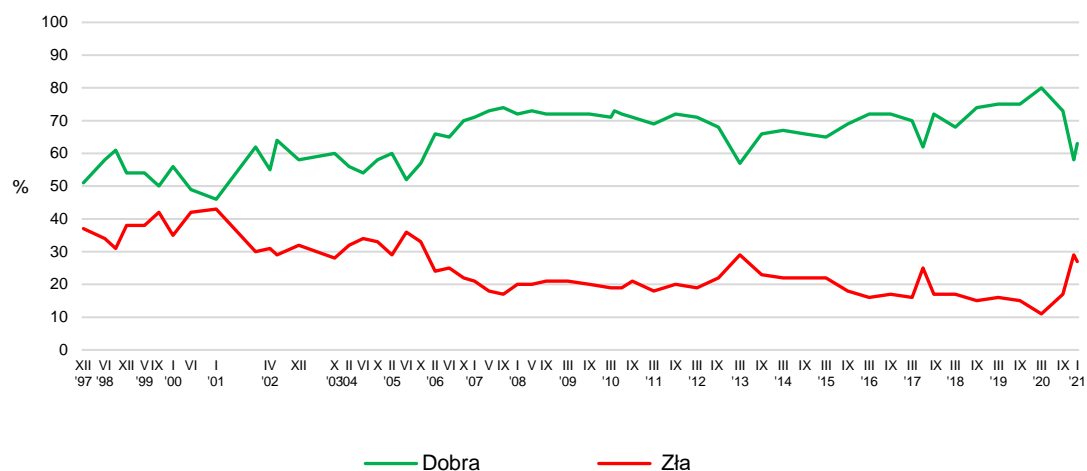
Lepiej niż przed miesiącem postrzegana jest praca policji, którą obecnie chwali niemal dwie trzecie Polaków (63%, od grudnia 2020 roku wzrost o 5 punktów procentowych), a krytykuje ponad jedna czwarta (27%, spadek o 2 punkty).

TABELA 8

Oceny działalności policji	Wskazania respondentów według terminów badań																				Zmiany XII '20 - I '21
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		
	IX	III	IX	III	IX	III	IX	III	IX	III	VI	IX	III	IX	III	IX	III	IX	XII	I	
w procentach																					
Dobra	68	57	66	67	66	65	69	72	72	70	62	72	68	74	75	75	80	73	58	63	+5
Zła	22	29	23	22	22	22	18	16	17	16	25	17	17	15	16	15	11	17	29	27	-2

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

RYS. 5. Oceny działalności policji

Pozytywnie opinie o pracy policji współwystępują z poparciem dla PiS, prawicowymi poglądami oraz zaangażowaniem w praktyki religijne. Na tle innych częściej deklarują je mieszkańcy wsi (tu wyróżniają się szczególnie osoby pracujące w prywatnych gospodarstwach rolnych) oraz badani mający wykształcenie zasadnicze zawodowe. Do niezadowolonych najczęściej zaliczają się zwolennicy uwzględnionych w analizie ugrupowań opozycyjnych, szczególnie Lewicy i KO, ankietowani identyfikujący się z lewicą, niepraktykujący religijnie, mieszkający w największych miastach, respondenci najlepiej wykształceni, niezadowoleni ze swojej sytuacji materialnej oraz osoby mające mniej niż 35 lat (zob. tabelę 9 i tabelę aneksową 5).

TABELA 9

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności policji		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	90	4	6
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	52	45	2
Polska 2050 Szymona Hołowni	44	45	11
Koalicja Obywatelska	37	57	7
Lewica*	29	63	7
Niezdecydowani, na kogo głosować	59	23	18
Niezamierzający głosować	64	23	14

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO

W ciągu miesiąca poprawił się społeczny odbiór działalności Kościoła katolickiego. Obecnie dobrze ocenia ją niemal połowa Polaków (46%, od grudnia wzrost o 5 punktów procentowych), natomiast ponad dwie piąte (42%, spadek o 5 punktów) wypowiada się o niej negatywnie.

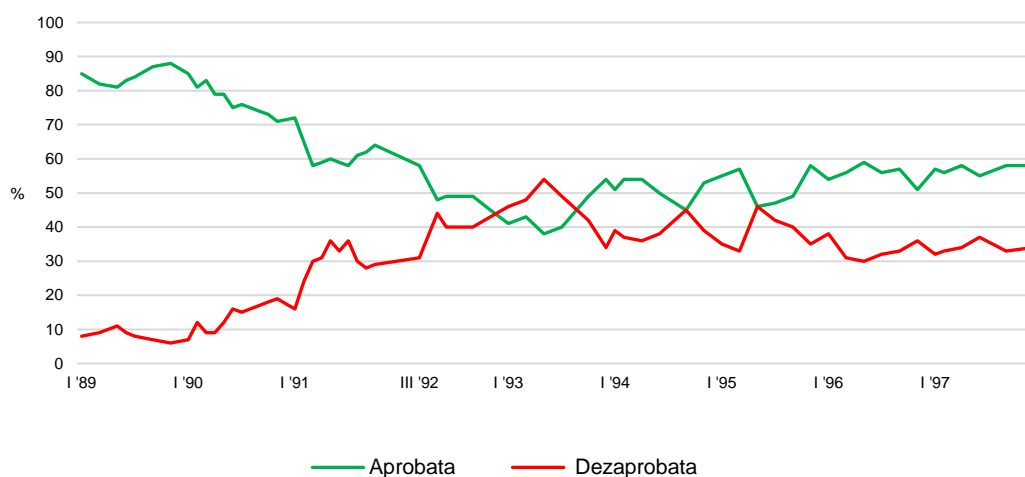
TABELA 10

Oceny działalności Kościoła rzymskokatolickiego	Wskazania respondentów według terminów badań																				Zmiany XII '20 - I '21			
	2014		2015			2016		2017			2018					2019						2020		2021
	IX	X	II	III	IX	III	IX	III	IX	III	IX	III	V	VI	VII	VIII	IX	III	IX	XII		I		
	w procentach																							
Dobra	57	58	62	55	53	55	55	52	61	54	55	57	48	53	48	52	52	57	49	41	46	+5		
Zła	34	27	28	32	33	32	31	35	29	32	33	32	40	34	38	37	38	32	41	47	42	-5		

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

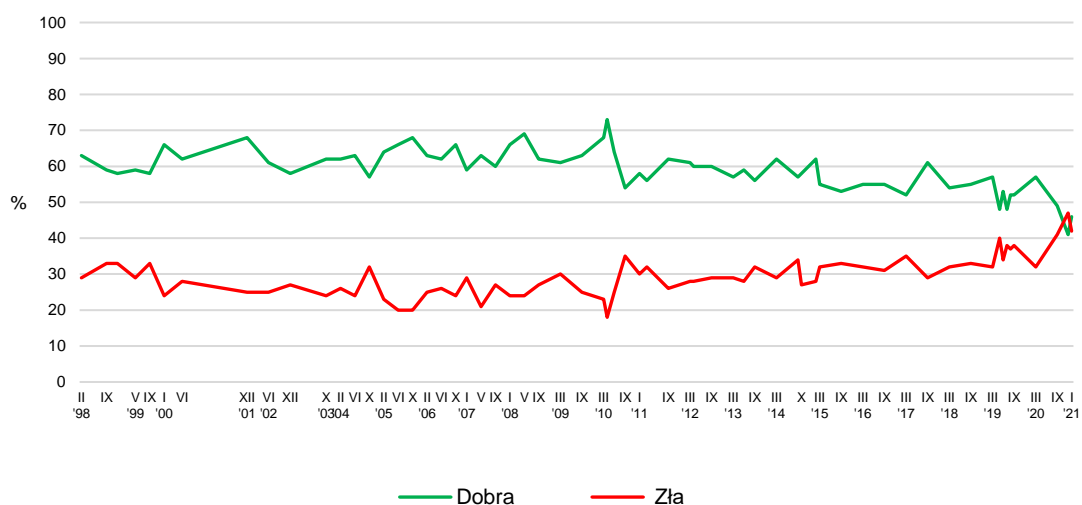
CBOS

RYS. 6. Zmiany ocen działalności Kościoła rzymskokatolickiego²

² Pytanie dotyczące oceny działalności Kościoła było od roku 1989 kilkakrotnie zmieniane. Do września 1989 pytanie brzmiało: „Przedstawię Panu(i) listę organizacji, grup i osób z życia publicznego kraju. Jak Pan(i) ocenia działalność każdej z nich? Czy zgadza się Pan(i), że ich działalność dobrze służy społeczeństwu i jest zgodna z jego interesami?”. Od listopada 1989 do października 1991: „Proszę teraz ocenić działalność różnych instytucji, organizacji oraz osób pełniących ważne funkcje w kraju. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność Kościoła rzymskokatolickiego dobrze służy społeczeństwu i jest zgodna z jego interesami?”. Od marca 1992 do września 1997: „Proszę Pana(i) o ocenę działalności różnych instytucji i organizacji. Czy, Pana(i) zdaniem, działalność Kościoła rzymskokatolickiego dobrze służy społeczeństwu?”. Od grudnia 1997 zadajemy pytanie: „Proszę Pana(i) o ocenę działalności różnych instytucji i organizacji. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Kościoła rzymskokatolickiego?”. Jednak, jak wskazuje analiza wyników, zmiany w brzmieniu pytania nie wpłynęły znacząco na odpowiedzi badanych.

RYS. 7. Oceny działalności Kościoła rzymskokatolickiego

Poza osobami zaangażowanymi w praktyki religijne, pozytywnymi ocenami Kościoła katolickiego wyróżniają się najbardziej zwolennicy PiS, ankietowani deklarujący prawicowe poglądy, osoby mające wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe, najstarsi respondenci oraz mieszkańcy wsi. Negatywne opinie o działalności tej instytucji najczęściej deklarują potencjalni wyborcy Lewicy, KO i Polski 2050, osoby niepraktykujące religijnie (lub praktykujące sporadycznie), badani identyfikujący się z lewicą, mieszkańcy dużych i – szczególnie – największych miast, najlepiej wykształceni oraz ankietowani mający od 25 do 44 lat (zob. tabelę 11 i tabelę aneksową 6).

TABELA 11

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Kościoła rzymskokatolickiego		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	88	7	5
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	32	57	11
Polska 2050 Szymona Hołowni	21	69	10
Koalicja Obywatelska	20	75	4
Lewica*	8	85	8
Niezdecydowani, na kogo głosować	38	46	17
Niezamierzający głosować	40	44	15

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

Zarejestrowane w styczniu notowania Sejmu i Senatu nie różnią się znacznie od tych, które obserwowaliśmy w grudniu ubiegłego roku. Również zbliżone do ubiegłomiesięcznych, choć minimalnie gorsze, są opinie o prezydenturze Andrzeja Dudy. Na przestrzeni ostatniego miesiąca stabilne, nadal przeważnie negatywne, pozostają oceny funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego. Poprawił się natomiast nieco społeczny odbiór dwóch instytucji, których notowania uległy przed miesiącem znacznemu pogorszeniu – policji i Kościoła katolickiego.

Opracował

Michał Feliksiak